

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

Ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 23

Tallinn, 9. juunil 1936

II aastakäik

SISU:

Lhk.

PÕLLUMAJANDUS
Karusloomade kasvatuse ja karusnahkaubandus . . . 442

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS
Jalgrataste levik Eestis . . . 445
× Tööhõrside tegevus 15./V — 2./VI . . . 446
Lühitundiseid . . . 446

LAEVANDUS
Tallinna sadam mais . . . 446
Tallinna sadam 31./V — 6./VI . . . 447

HINNAD
Tähtsamad hinnad ja noteeringud . . . 448

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD
Põllumajanduslik väljavedu . . . 447
Võiturg . . . 447
Juustuturg . . . 449
Peekoniturg . . . 450
Tapaloomade- ja lihaturg . . . 450
Kanamunaturg . . . 450
Piimaturg . . . 451
Teraviljaturg . . . 451
Kartuliturg . . . 452
Aedviljaturg . . . 452
Kalaturg . . . 452

VALISMAA MAJANDUSTEATMEID
Lühitundiseid . . . 453
Majanduslääbirääkimised Berliinis . . . 454
Soome-Türgi majanduslääbirääkimised . . . 454

INFORMATSIOONI OSA
Eesti Panga nädalaruanne . . . 454

VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE
OSAKONNA TEATED
Leedu riigi rahandus . . . 455
Leedu väliskaubandus 1936 a. esimese 4 kuu jooksul . . . 455
Kartulite sisseveomaksu kaotamine Belgias . . . 456
Osaline põllumajanduslik üleskirjutus Belgias 1936 . . . 456
Viljakasvatuse ergutamine Belgias . . . 456

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE
Fur Trade and Breeding of Fur Animals . . . 442

INDUSTRY AND TRADE
Use of Bicycles in Estonia . . . 445
Activity of Labour Exchanges 15/V—2/VI . . . 446
Sundry Information . . . 446

SHIPPING
Tallinn Harbour in May . . . 446
Tallinn Harbour 31/V — 6/VI . . . 447

PRICES
Prices and Quotations . . . 448

AGRICULTURAL MARKETS
Exports of Agricultural Products . . . 447
Butter Market . . . 447
Cheese Market . . . 449
Bacon Market . . . 450
Cattle and Meat Market . . . 450
Egg Market . . . 450
Milk Market . . . 451
Grain Market . . . 451
Potato Market . . . 452
Vegetable Market . . . 452
Fish Market . . . 452

FOREIGN COUNTRIES
Sundry Information . . . 453
Economic Conference in Berlin . . . 454
Economic Conference between Finland and Turkey . . . 454

INFORMATION PART
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return . . . 454

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION
Lithuanian State Finances . . . 455
Lithuanian Foreign Trade during First 4 Months of 1936 . . . 455
Potato Import Fee Discontinued in Belgium . . . 456
Partial Agricultural Census to be taken in June in Belgium . . . 456
Bonus Paid to Grain Growers in Belgium . . . 456

Pr. R. Kõõks
nim. EN. Kõõks
Reemotuk

E. C. 4) kõrgelt ja võistlusvõimelisena teiste riikide nahkadega.

Peale hõberebasenahkade saadame välismaale võrdlemisi suuri koguseid mitmesuguseid metskarusloomanahku. Andmete järgi saatsime välismaale 5 viimasel aastal karusnahku (vt. tabel lhk. 442):

Väljaveetud rebasenahkade hulka on arvatud ka meie hõberebaste nahad. Suurem osa aga müüdnud rebasenahkadest on meie metsrebaste nahad.

Rebasenahkade sissevedu kõikus nimetatud aastail ainult 20 kg piires.

Nirgi- ja nugisenahkade väljavedu.

Export of Marten and Weasel Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	13	2505	10	3306	5	640	8	1203	71	15 416	74	16 005
Inglise	10	2065	9	8286	—	—	—	—	—	—	—	—
Saksa	0,3	60	1	70	1	83	4	1 040	27	7 846	8	565
Läti	—	—	—	—	4	557	1	109	44	8 070	71	15 440
Itaaliasse	3	380	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Nirgi- ja nugisenahkade väljaveos ilmnes järsk langus alates 1932. a., mil saadeti välismaale ainult 8 kg 1931. a. 71 kg vastu.

Järsku langust nimetatud karusnahkade väljaveos võib panna lühikese jahiaja (kestus 1,5—2 kuud) ja loomade vähesuse arvele.

Saarmanahkade väljavedu.

Export of Otter Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	19	1 551	24	1 500	7	380	21	1 620	85	8 140	18	1 550
Saksa	7	351	24	1 500	7	380	21	1 620	83	7 980	18	1 550
Poola	—	—	—	—	—	—	—	—	2	180	—	—
Itaaliasse	12	1 200	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Saarmanahku veame sisse samas koguses ja väärtuses ja samuti peamiselt Saksast.

Tõhunahkade väljavedu.

Export of Polecat Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	344	15 759	413	26 643	366	15 766	267	11 128	627	42 956	190	17 415
Belgiasse	—	—	128	10 899	—	—	—	—	—	—	—	—
Inglise	186	6 528	23	1 500	25	903	—	—	—	—	—	—
Läti	—	—	29	2 872	153	8 471	57	2 282	197	12 518	161	14 221
Prantsusse	78	2 281	95	4 076	85	1 210	—	—	40	1 995	—	—
Saksa	—	—	106	5 456	153	5 182	157	7 170	390	29 445	29	3 294
P. A. Uhendr.	—	—	31	2 240	—	—	—	—	—	—	—	—
Leetu	—	—	—	—	—	—	53	1 876	—	—	—	—
Itaaliasse	85	7 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Tõhunahad on ainukesed, milliseid ei ole senini veetud sisse välismaalt, vaid neid oleme ainult eksportinud. Tõhke on hakatud meil isegi kodustama ja asutama vastavaid kasvandusi.

Oravanahkade väljavedu on viimasel aastail vähenenud tunduvalt oravate vähesuse ja jahipidamiskeelu tõttu. 1935. a. pandi kehva oravajahikeeld, mistõttu meil nimetatud aastal ei veetud oravanahku üldse välja.

Oravanahkade väljavedu.

Export of Squirrel Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	—	—	1258	39 374	2 587	44 728	1 569	27 852	4 228	81 796	1 246	23 635
Belgiasse	—	—	1	15	—	—	1	25	—	—	—	—
Inglisse	—	—	901	27 068	370	6 995	311	4 005	265	6 258	310	17 695
Lätti	—	—	91	2 260	1 123	17 799	113	2 898	322	6 247	47	1 327
Prantsusse	—	—	161	3 221	4	1 500	—	—	1	400	260	5 500
Rootsi	—	—	104	6 810	22	968	—	—	—	—	—	—
Saksa	—	—	—	—	1 052	15 926	1 131	20 714	3 397	67 703	129	3 813
P. A. Ühendr.	—	—	—	—	16	540	—	—	—	—	—	—
Hollandisse	—	—	—	—	—	—	13	210	—	—	—	—
Leetu	—	—	—	—	—	—	—	—	8	288	—	—
Austriasse	—	—	—	—	—	—	—	—	27	900	—	—

Metsjäneseahkade väljavedu.

Export of Hare Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	1 582	4 325	5 951	17 387	2 607	6 132	763	1 878	8 091	24 006	4 951	27 465
Belgiasse	—	—	14	41	—	—	—	—	—	—	—	—
Lätti	—	—	778	1 587	614	1 660	—	—	1 396	4 047	1 223	10 371
P. A. Ühendr.	—	—	5 164	15 803	1 993	4 472	—	—	6 582	19 625	3 71	2 925
Saksa	1 582	4 325	—	—	—	—	762	1 875	111	325	3 357	14 169
Hollandisse	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—
Tšehhoslov.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	9	—	—

Eesti on vedanud välja senini metsjäneseahku umbes samas koguses, kuivõrd oleme vedanud sisse kodujäneseahku, kuigi nen-

de väärtus ületab mitmekordselt metsjäneste väljaveo väärtuse.

Mitmesuguste karusnahkade väljavedu.

Export of Miscellaneous Furs.

	1935		1934		1933		1932		1931		1930	
	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.	kg	kr.
ÜLDSE:	247	1 703	62	2 631	1	28	69	580	513	19 013	535	12 176
Prantsusse	—	—	11	735	—	—	—	—	40	591	—	—
Saksa	24	115	51	1 898	1	28	69	580	290	8 530	341	9 768
Inglisse	190	1 346	—	—	—	—	—	—	5	1 000	—	—
Leetu	—	—	—	—	—	—	—	—	50	260	—	—
Lätti	82	122	—	—	—	—	—	—	60	4 484	182	1 805
Rootsi	1	120	—	—	—	—	—	—	45	100	—	—
Soome	—	—	—	—	—	—	—	—	23	3 117	12	603

Mitmesuguste karusnahkade alla on arvatud enamikus töötletud karusnahad.

1935. a. vedasime välja 31,5 kg naaritsanahku 4789 kr. väärtuses. Nahad saatsime Leetu ja Prantsusse.

Välja meie ei vea muti-, blisami-, kitse-ega kodujäneseahku. Nimetatud karusnahku oleme vedanud sisse igal aastal Saksast, Ameerikast ja Belgiast.

Karusnahkade sisse- ja väljavedu koguväärtuses kr-es viiel viimasel aastal selgub tabelist:

	1935	1934	1933	1932	1931
Väljavedu kr .	59 398	150 281	104 707	71 539	314 282
Sissevedu kr .	538 768	809 711	160 407	294 642	484 942

Karusnahkade väljaveo suurus kõikus üksikuil aastail, kuna see toodang oleneb enamikult üksikute aastate jahihõnnest. Karus-

nahkade sissevedu tõusis järsku viimasel aastal, kuna see kriisiaastail vähenes tunduvalt karusnahkade sisseveokitsenduste tõttu.

Karusnahkade päritolumärki Eestis ei ole senini töötatud välja ega ametlikult tunnustatud. Ainult hõberebasenahkadele on tätoveeritud vasakusse kõrva täht E (tõuraamatuloomadel E täht ringis) ja kasvandus-tähed. Metskarusloomanahkadel puudub samuti päritolumärk ja nahkade klassitamine väärtuse järgi.

Karusnahkaubanduse alal puuduvad meil tarvilikud seadused ja määrad, samuti puuduvad meil andmed välismaiste karusnahkade hinna turumahutuse ja tendentsi kohta.

Karusloomade sisseveo kohta kehtib meil määras, mis keelab igasugu karusnahaloo-

made sissevedu ilma Põlluministeeriumi loata.

Eesti Lamba- ja Karusloomakasvatajate Seltsi poolt on nõutud mitmel korral, et asjaomased ministeeriumid piiraksid mõningate karusnahkade, nagu kodujaneste, rebaste jt. sissevedu, kuid senini on see veel korraldamata. Karusnahku on eksportinud senini karusloomakasvatajad ja juhuslikud isikud.

Karusnahaloomakasvatajate ja jahipidajate soov on, et tulevikus piirataks nende karusnahkade, milliseid meil on võimalik toota kodumaal, sissevedu täiesti. Eesti ilmastikuloal võimaldavad toota kõrgeväärtuslikke karusnahku. Tarvis oleks ainult tulevikus võtta tarvitusele eesti karusnahkadele ametlikult tunnustatud kaubamärk, mis aitaks tutvustada meie karusnahku välismaisile ostjatele.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

JALGRATASTE LEVIK EESTIS. — USE OF BICYCLES IN ESTONIA.

Viimase viie aasta jooksul registreeriti linnades, aleveis ja valdades tarvituselolevaid jalgrattaid:

	1935	1934	1933	1932	1931
Üldse	89 037	88 284	79 221	78 330	75 110
sellest linnades	18 146	18 730	18 707	19 974	19 724
aleveis	2 031	1 794	1 648	1 539	1 492
valdades	68 850	62 760	58 866	56 817	53 894

Seega suurenes liikvelolevate jalgratate arv järjekindlalt igal aastal, kusjuures aastavahelised juurdekasvud viimasel paaril aastal olid suuremad kui 1931.—33. a. Suurenemine ulatus viimasel aastal võrreldes eelmisega 6,8%-le. Ka aleveis kasvas jalgratate arv aasta-aastalt vähehaaval; linnades aga näitab jalgratate arv viimasel aastal vähenemistendentsi.

Jalgratate leviku tihedust näeme jalgratate arvu vaatluses seoses elanikkude arvuga. Võtnud aluseks elanikkude arvu viimase rahvaloenduse järgi (1. III 1934. a.)

tuleb 1935. a. iga 100 elaniku kohta linnades 5,6 jalgratast, aleveis 7,0 ja valdades 8,9. Seega kasustavad maaelanikud enam jalgrattaid kui linnaelanikud, mis on arusaadav, sest viimasel on käepärast muid liiklemisvahendeid, nagu tramm, autobus, auto.

Maades ei ole jalgratate levik ühtlane:

	jalgratate arv	100 elaniku kohta
Viru	10 691	9,9
Järva	6 019	12,2
Harju	10 954	12,3
Lääne	9 397	13,6
Saare	6 718	13,0
Pärnu	7 222	10,4
Viljandi	6 679	11,3
Tartu	6 568	5,8
Valga	1 300	5,0
Võru	2 422	3,1
Petseri	879	1,4

P.-Eestis on levinud jalgratas tihedamalt kui L.-Eestis.

TÖÖBÖRSIDE TEGEVUS 15. MAIST — 2. JUUNINI 1936. A.

ACTIVITY OF LABOUR EXCHANGE IN 15. V — 2. VI.

Registreeritud töötute arv oli 2. VI k. a. kõigis tööbörsides kokku 113, neist 17 meest ja 96 naist.

Aasta tagasi oli samal ajal registreeritud töötute arv 412.

Mai teisel poolel registreeriti aruandeaasta jooksul esimest korda 6 töötut. Sama aja jooksul paigutati tööle 155 töötut.

1. VIII 1935 — 2. VI 1936 paigutati tööle 7849 töötut.

Vahetalituse alal registreeritud töövõtjate arv oli 2. VI k. a. kõigis tööbörsides kokku 469, neist 210 meest ja 259 naist.

Aasta tagasi oli samal ajal registreeritud töötute arv 946.

Avalikel töil oli tööl 2. VI s. a. mees- ja naistöölisi kokku 1139.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

■ 6. VI k. a. Majandusministeeriumis peetud karusnahatöösturite ja kaupmeeste koosolekul määrati pargitud ja värvitud kodujänese karusnahkade sisseveokoguseks eeloleva hooaja jaoks 10 000 nahka, mis on veidi suurem mõõdunud aastal imporditud kogusest. Endiste aastate eeskujul ositasid importörid nimetatud koguse oma vahel ise. Nahad ostetakse peamiselt Saksast. Majandusministeeriumi esindaja teatas, et ministeerium lubab ainult kõrgeväärtuslike kvaliteetnahkade sissevedu ja palus imporditore seda arvestada.

■ Majandusminister lubas: pitsi- ja paelavabrikule K. Griep & Ko, Tartus, osta ja vedada sisse Saksast 2 pitsimasinat 6000 kr. väärtuses. Masinad on määratud oleva pitsivabriku moderniseerimiseks.

■ Siiditööstusele „Tekstilana“ — J. Pikarevitsch & Ko, Tallinnas, 6 kudumistelge, üks poolimis- ja üks käärimismasin, koguväärtuses umbes 15 000 kr. Masinad on määratud oleva tööstuse seadise uuendamiseks ja ajakohastamiseks.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAM MAIS K. A. — TALLINN HARBOUR IN MAY.

Mais oli Tallinna sadama tegevus võrreldes eelmise kuuga märksa elavam. Laevu tuli välissõidust sisse mais arvult 139, mahuga 84 756 net rgt (eelmisel kuul 98 laeva 62 110 net rgt) ja väljus 170 laeva 104 267 net rgt (eelmisel kuul 99 laeva 59 295 net rgt).

Kaupade läbikäik oli vaatamata elavnud laevasõidule mais väiksem eelmisest kuust. Kaupu veeti mais välissõidus sisse ja välja 50 165 tn, eelmisel kuul 55 270 tn. Võrreldes mõõdunud aasta maiga oli kaupade läbikäik tänava mais väiksem. Kaupade läbikäigu vähenemist põhjustas sissevedu, mis oli eriti hoogus aprillis. Väljavedu püsis käesoleva aasta mais eelmise

aasta vastava kuu kõrgusel, olles veidi suurem aprillist. Üldse on tänava aasta algusest senini, s. o. viie kuu jooksul, kaupade sissevedu suurem kui samal perioodil eelmisel aastal, nimelt 110 836 tn 83 205 tn vastu ja väljavedu väiksem — 115 865 tn 133 730 tn vastu. Kaupade läbikäik on aga tänava suurem — 226 701 tn 216 935 tn vastu.

Reisijatevedu laevadel oli mais 3 korda suurem eelmisest kuust.

Rannasõidus ilmnis mais juba suvekuude elavus. Laevu tuli palju sisse, arvult 319, mahuga 15 770 net rgt. Kaupu veeti sisse 13 407 tn ja välja 2 361 tn.

TALLINNA SADAM 31. V — 6. VI k. a. — TALLINN HARBOUR IN 31. V — 6. VI.

Möödunud nädalal liikus Tallinna sadamas välissõidus peamiselt liinilaevu. Välissõidust sissetulnud 27 laeva hulgas oli 21 liinilaeva. Liinilaevad tulid enamikus Soomest, nimelt 12 liini- ja 1 trampilaev, tuues 1536 reisijat ja 174 tn kaupa, Saksast tuli 4 liinilaeva, tuues meile 799 tn kaupa ja 58 reisijat, Rootsist tuli 3 laeva 137 tn segakauba ja 155 reisijaga, Inglisest 2 laeva, milledest üks tõi 825 tn subkrut, teine 295 tn segakaupa, kokku oli mõlemal 11 reisijat, Belgiast 2 laeva 1060 tn segakaubaga.

Ülejäänud 3 laeva tuli Poolast, Lätist, Taanist, kahest viimasest proviantit võtma ja Poolast vähese kaubaga.

Väljus üldse 28 laeva, nende hulgas oli 18 liinilaeva. Väljunud laevadest läks enamus, nimelt 20 laeva, Soome, viies meilt 1509 reisijat ja 40 tn kaupa, trampilaevad, arvult 7, läksid laadimata. Saksa läks 2 laeva segakaubaga. Inglisse, Poola, Rootsi, Prantsusse, NSVL-u ja Leetu läks igasse 1 laev, viies segakaupa ja Leetu põlevkivi-õli.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VOITURG. — BUTTER MARKET.

Möödunud nädalal jätkus võihinna paranemine. Nii noteeriti Manchesteris eesti võihinna 103—105 š cwt eelmise nädala 99—101 š vastu. Tegelikult saime seega möödunud nädalal Põhja-Inglisest keskmiselt 140 senti kg fob Tallinn. Londonis oli aga meie võihinna tase veelgi kõrgem 4 sendi võrra kg-lt. Seega ületas Inglisest saadav hind Saksast saadava hinna (142 fob Tallinn), mistõttu olakse meil võisaatmisega Saksa võrdlemisi tagasihoidlik. Vastavalt välisturuhindadele noteeriti meie ekspordivõihinna 134 senti kg. Võituru seisundit iseloomustatakse üldiselt kindlana, kuna ookeanitagused maad juunis ei suuda ületada eelmise aasta väljaveo taset, vaid peavad leppima isegi madalama seisuga. Ka Euroopa karjamajanduslike maade võipakkumine ei näi kujunevat suuremaks eelmisest aastast, kuna vaatamata suurenenud väljaveole üksikuist maist näitab teisel osal või väljavedu langust. Seevastu on võitartvitus Inglises võrdlemisi suur.

Lähtudes võipakkumise seisukohalt, peab nimetama ka võitagavarade kujunemist Inglises. Tuleb tähendada, et võitagavarade liikumine Inglises näitab küll hooaegset tõusu, kuid püsib alla eelmiste aastate taset. Nii oli võid möödunud kuu lõppnädalal külmutusmajades ca 650 000 kasti eelmise aasta sama aja 1 175 000 kasti vastu. Seega ladudesseivad võikogused on käesoleval aastal tunduvalt madalamad eelmisest aastast.

Meie või väljavedu käesoleval aastal on näidanud vähenemist, võrreldes eelmise aastaga. Nii eksporditi meil võid käesoleva aasta mais 723,5 tn möödunud aasta sama kuu 900,9 tn vastu, vähenemine seega 20 prots. võrra. Käesoleva aasta esimese viie kuu vältel näitas võiekspord langust 12% võrra.

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU. EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1936. a. 1. I kuni 7. VI	1935. a. 1. I kuni 9. VI	1934. a. 1. I kuni 10. VI
	1. VI- 7. VI	25. V- 31. V			
VÕI (tonni)	150,7	157,2	2841,6	3295,0	3039,7
Butter (tons)					
Sellest:					
Saksa . . .	13,0	55,8	1293,2	1228,0	1201,7
Inglisse . . .	137,8	101,9	1452,5	1795,7	1728,0
Belgiasse . . .	—	—	—	39,7	12,1
Sooms . . .	—	—	—	—	2,1
MUNAD					
(tuh. tk.) — Eggs (1000)	1608	4275	11118	14497	8681
Sellest:					
Inglisse . . .	1116	2583	5931	10836	6850
Saksa . . .	511	786	2010	1728	783
PEEKON					
(tonni) — Bacon (tons)	47,5	57,5	1016,8	987,6	1818,7
LINA (tonni)					
Flax (tons)	37,4	70,4	5121,4	3690,6	2035,2
Sellest:					
Inglisse . . .	—	—	2408,6	2798,9	1402,7
Belgiasse . . .	20,3	—	989,2	70,3	101,4
Sooms . . .	13,8	30,9	411,4	117,1	74,1
Saksa . . .	16,8	29,3	565,8	592,5	356,0
Prantsusse . . .	27,2	10,2	639,9	10,3	60,5

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3.	1/VI	25/V	o/o	Mai		English Nomenclature see No. 3.	1/VI	25/V	o/o	Mai	
	7/VI	31/V		1936	1935		1936	1936		1936	1936
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (börsikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)											
Teravili, jahu ja kartul											
1. Rukis	—	12,50	—	12,25	12,25						
2. Nisu	—	19,50	—	19,17	14,08						
3. Oder, õlle	—	—	—	16,00	—						
4. „ sõõda	—	—	—	15,00	9,08						
5. Kaer	—	—	—	12,00	7,78						
6. Rukkijahu	—	14,48	—	14,48	14,85						
7. Rukkipüü	—	20,90	—	20,90	22,00						
8. Nisupüü (kõrgem sort)	—	43,50	—	43,50	31,18						
9. Karulid, eksport	—	—	—	—	—						
10. „ piirituse	—	—	—	—	—						
11. „ vabriku	—	2,25	—	2,28	1,97						
Piimasaadused ja kunstvõi											
12. Juust šveitsi (kg)	—	1,18	—	1,23	1,18						
13. Margariin	—	0,75	—	0,75	0,66						
Kolonialkaubad											
14. Suhkur	—	42,88	—	42,76	43,71						
15. Sool, Vene	—	2,50	—	2,50	2,50						
16. „ Saksa	—	2,50	—	2,50	2,50						
17. „ Inglise	—	—	—	—	2,50						
18. Riis, Burma II	—	45,00	—	45,00	45,00						
19. Tee, Or. Pek, Tselon (kg)	—	5,75	—	5,75	5,75						
20. Kohv, Rio, Santos jna.	—	4,68	—	4,68	4,75						
21. Heering, S. Matties (tunn)	—	38,50	—	38,50	35,00						
22. „ „ Matties	—	42,50	—	42,50	39,50						
Ehitusmaterjal											
23. Telliskivid (1000 tk.)	—	—	—	48,00	34,00						
24. Tsement (tunn)¹)	—	8,45	—	8,45	8,45						
25. Lubi	—	3,00	—	3,00	—						
26. Tsinkvalge (kg)	—	0,43	—	0,43	0,43						
27. Ooker	—	0,21	—	0,21	0,22						
28. Värnita	—	71,00	—	71,00	66,58						
Metallid											
29. Raud, sordi	—	14,00	—	14,00	14,00						
30. Teras, vedru	—	24,00	—	24,00	25,00						
31. Ingliseina	—	450,00	—	450,00	480,00						
32. Seatina	—	41,00	—	41,00	29,00						
33. Vaskplekk, punane	—	157,50	—	157,50	182,50						
34. „ valge	—	140,00	—	140,00	135,00						
35. Tsinkplekk	—	69,00	—	69,00	67,50						
Riie ja nahk											
36. Puuvillanerie, bias (mtr)	—	0,56	—	0,56	0,56						
37. „ mitkal	—	0,42	—	0,42	0,42						
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	—	2,45	—	2,45	2,05						
39. „ Am. nah. I s.	—	2,50	—	2,50	2,34						
Kütteained, õlid jne.											
40. Kiviüsi, auru, Newcastle	—	2,60	—	2,60	2,55						
41. „ sapa	—	2,75	—	2,75	—						
42. Põlevkivi, I a s.	—	0,80	—	0,80	0,85						
43. Turvas	—	0,83	—	0,83	0,83						
44. Põlevkiviõli	—	4,60	—	4,60	5,03						
45. Nafta, Ameerika ja Poola	—	10,25	—	10,25	10,00						
46. Petroleum, Vene ja Am.	—	12,00	—	12,00	10,75						
47. Bens., Riigil Põlevkivi. (lt)	—	0,26	—	0,26	0,27						
48. „ Kiviõli „Estolin“ (lt)	—	0,29	—	0,29	0,28						
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)											
49. Rukkijahu	14,8	14,5	-1,4	14,5	14,8						
50. Sepikujahn	25,0	30,0	-6,7	30,2	18,5						
51. Mann	48	48	0	48	38						
52. Kartulijahu	28	28	0	28	25						
53. Kartulid	4,7	4,7	0	4,8	3,4						
54. Suhkur	44	44	0	44	44						
55. Sool	5	5	0	5	5						
56. Piim, II valik	10	10	0	10	8						
57. Lauavõi	140	160	-6,7	168	143						
58. Kõõgivõi	130	180	0	186	131						
59. Koor, rõõsak (litter)	110	108	+1,9	108	94						
60. „ hapu	100	100	0	100	91						
61. Kanamunad (paar)	7	7	0	7	7						
62. Sealiha, kooduliha	90	80	+12,5	73	50						
63. „ praaliha	100	80	+25,0	76	60						
64. Loomaliha, supiliha	55	50	+10,0	45	50						
65. „ praaliha	85	80	+6,3	74	65						
66. Vaskaliha, esim. veer.	55	45	+22,2	44	40						
67. „ tag.	55	55	+18,2	54	60						
68. Lambaliha, esim. veer.	60	55	+9,1	53	50						
69. „ tag.	70	65	+7,7	64	60						
70. Searasv, sulatamata	100	90	+11,1	85	62						
71. „ sulatatud	120	120	0	105	80						
72. Loomarasv, sulatamata	56	55	0	55	50						
73. „ sulatatud	65	65	0	65	60						
74. Heeringad	45	45	0	45	50						
75. Rõimed, värsked	7	7	0	9	9						
76. Kilud, värsked	16	—	—	25	17						
77. Ristikhein	6,7	7,0	-4,3	7,2	7						
78. Aasahein	6,1	5,5	+10,9	5,8	4,8						
79. Põletispuud, kase (m³)	845	845	0	845	493						
80. „ männi	600	600	0	600	352						
81. Petroleum (lt)	13	13	0	13	11						
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.											
Rukis — (kr. kv.)											
82. Hamburg (La Plata)	7,68	7,75	-0,9	7,96	7,54						
83. Chicago	7,62	7,61	+0,1	7,64	7,77						
84. Winnipeg	5,93	5,89	+0,7	5,90	6,64						
Nisu — (kr. kv.)											
85. Hamburg (Manitoba I)	12,58	12,36	+1,8	12,82	13,81						
86. Liverpool	11,38	11,13	+1,8	11,72	10,67						
87. Chicago	11,15	12,31	-9,4	12,51	12,42						
88. Winnipeg	10,20	9,91	+2,9	10,20	11,66						
Mais — (kr. kv.)											
89. Chicago	8,50	9,04	-6,0	9,00	12,68						
Piim lahtiselt Tallinn (snt. lt)											
90. I v. piimakauplustele	10	10	0	10	—						
91. I v. piimatööstustele	9	9	0	9	—						
92. II v. piimakauplustele	9	9	0	9	—						
93. II v. piimatööstustele	8	8	0	8	—						
Või. (snt. kg)											
94. Tallinn	134	127	+5,5	120	94						
95. Kindlustatud hind	130	140	-7,2	145	130						
Londons.											
96. Taani	200	196	+2,0	186	186						
97. Eesti	182	—	—	—	182						
98. Läti	—	—	—	—	—						
99. Leedu	—	—	—	—	181						
100. U.-Meremaa	189	183	+3,3	170	141						
Manchesteris.											
101. Taani	207	200	+3,5	192	189						
102. Eesti	185	178	+3,9	169	136						
103. Läti	185	178	+3,9	170	136						
104. Soome	193	188	+3,8	180	163						
105. Rootsi	195	183	+3,7	180	155						
Berliinis.											
106. Saksa margivõi	356	358	0	356	378						
107. Peen meirivõi	348	348	0	348	364						
108. Meirivõi	337	337	0	337	353						
109. Kopenhaagenis. — Taani	155	160	+3,3	142	339						
Peekon. (snt. kg)											
110. Tallinn 60 — 72 kg. I s.	80 ²⁾	75 ³⁾	+6,7	71	56						
111. „ { 55,5—59,5 „ „ }	75 ²⁾	70 ³⁾	+7,1	66	50						
112. „ { 72,5—75,0 „ „ }	71 ²⁾	66 ³⁾	+7,3	62	47						
Londons (kõrgem not.)											
113. Taani	159	159	0	161	165						
114. Eesti	143	143	0	145	155						
115. Läti	143	143	0	145	153						
116. Leedu	143	143	0	145	155						
117. Rootsi	150	150	0	152	171						
118. Iiri	162	162	0	165	160						
119. Poola	143	143	0	145	150						
Lina — Võru-Petseri.</											

Möödunud nädalal nõrgenes võihind siseturul. Nii maksus või snt kg:

Talinnas . . .	lauavõi 135—150 snt	köögivõi 120—135 snt
Tartus . . .	" 150—160 "	" 130—140 "
Pärnus . . .	" 140—145 "	" 110—130 "

Valgas . . .	lauavõi 135—165 snt	köögivõi 140 snt
Rakveres . . .	" 150 "	" 140 "
Narvas . . .	" 160 "	" 120—145 "

Möödunud nädalal väljaveetud võikogusest läks Inglisse 3290 tonni, Saksa 1072 tonni ja muud müügid 1 tonn.

JUUSTUTURG. — CHEESE MARKET.

Kuigi meie juustutoodang on suhteliselt võitoodanguga ja väljaveoga võrdlemisi väike, on juust piimasaaduste turustamise mitmekesistamise mõttes küllalt olulise tähtsusega. Kuna möödunud aastal näitas juustueksport tunduvalt elavnemist, võrreldes eelmiste aastatega ning käesoleval aastal juustu väljavedu jätkub samuti tõususuunas, näib, et juustutootmise arendamisele ja laiendamisele hakatakse juhtima järjest enam tähelepanu.

Meie juustukaubanduse arengu kohta võib nimetada niipakju, et möödunud aastal ei olnud meie juustu väljavedu mitte ükski rekordne, vaid sel aastal eksporditi juustu enam kui eelmise 11 aasta jooksul kokku. Nii ulatus juustu väljavedu möödunud aastal 107 955 kg-le eelmise 11 a. 90 076 kg vastu. Ka käesoleval aastal näitab juustu väljavedu edasi tunduvalt tõusu. Nii veeti juustu käesoleva aasta esimese viie kuu jooksul välja 38 557 kg möödunud aasta sama aja 25 521 kg vastu. Seega suurenes juustu väljavedu käesoleval aastal 51% võrra, võrreldes eelmise aastaga. Peamiseks juustu eksportmaaks oli Prantsuse, kuhu eksporditi käesoleva aasta viie kuu vältel üle poole väljaveetud kogusest, s. o. 20 239 kg. Järgnevad P. Am. Ühendriigid — 6137 kg, Maroko 5595 kg ja Taani 2946 kg.

Juustu läbikäik maailmaturul aga näitab 1929. a. peale pidevat langust. Kui võtta tähtsamate eksportmaade 1929. a. väljaveetud juustukoguse (mis moodustab üle 90% kogu maailma juustukaubandusest) võrdseks 100-ga, oli juustueksporti suhteline seis: 1930. a. — 99, 1931. a. — 93, 1932. a. — 88, 1933. a. — 84, 1934. a. — 80 ja 1935. a. — 74. Seega oli möödunud aasta juustukaubanduse läbikäik maailmas 26% võrra madalam kui 1929. a. Käesoleval aastal näitab juustukaubandus edasi vähenemist.

Juustukaubanduse vähenemine maailmaturul möödunud aastal oli tingitud Uus-Mere-

maa ja Kanada juustueksporti tunduvalt langusest. Kuna viimased on tähtsamad eksportmaad ja peamised Inglise varustajad, vähenes juustu sissevedu Inglisse 10% võrra, võrreldes eelmise aastaga. Seejuures olgu nimetada, et kogu maailmakaubanduse juustu läbikäigust võtab Inglise impordina vastu üle poole. Teisist suuremaist eksportmaist vähenes juustu väljavedu 1935. a. Itaaliast, Prantsusest ja Hollandist, kuna Šveits, Taani ja Austraalia suurendasid pisut juustueksporti võrreldes 1934. a.

Vaatamata sellele, et juustupakkumine maailmaturul 1929. a. peale on vähenenud järjekindlalt, avaldus hindade liikumises alles möödunud aastal suund paranemisele. Nii liikus näit. Kanada juustuhind („Finest White”) Londonis š cwt kohta: 1929. a. — 101/1 š, 1930. a. — 87/9 š, 1931. a. — 70/4 š, 1932. a. — 67/- š, 1933. a. — 59/6 š, 1934. a. — 54/6 š ja 1935. a. — 60/3 š. Seega oli möödunud aasta juustuhinna liikumisele maailmaturul teatava pöördelise tähtsusega, kuna mitmete aastate järele avaldus tõus paranemisele. Ka k. a. jätkub juustuhinna paranemine, olles keskmiselt 15% võrra kõrgemal kui möödunud aastal. Märkides juustuhinna languse põhjusi tuleb tähendada, et pakkumist hinnaliikumise mõjustajana, nagu seda võime panna tähele võihinna kujunemises, ei saa märkida juustuhinna muutusis.

Peapõhjuseks näib olevat ostujõu langus majanduskriisi kestel, mistõttu tarvitus näitas kahanemist ning hindades langus oli paratamatu. Seisundi paranedes tõuseb loodetavasti juustutarvitus ja seega ka hind.

Juustutootmise ja ekspordi suurenemise tagajärjel hakatakse andma informatsiooni juustuhindade kohta sise- ja väliseturul. Vastavas noteerimiskomisjonis, mis tuleb esmakordselt kokku arvatavasti 15. VI s. a., noteeritakse eksport- kui ka siseturu-juustuhind. Viimaseid toome pidevalt „Majandusteateis”.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib kolmas nädal 80 š tsentner. Vaatamata sellele, et peekonihind Londonis jäi muutmatuks, suudeti tõsta peekonsigade noteeringut 5 sendi võrra kg-lt. Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort
60—72 kg	80	75	Siseturu hinnad	
55,5—59 "	75	71		
72,5—76 "	75	71		
75,5—80 "	71	67		

Nii kõrgel tasemel peekonsigade noteering on olnud vaid 1933. a. stigisel ja 1930. a. esimesel poolel. Peekonsigade noteeringu tõusu põhjustab vähenenud too-

dang. Möödunud nädalal tapeti eksporttapamajades ainult 579 siga 1239 sea vastu eelmisel nädalal.

Käesoleva aasta esimesel veerandil ületas toodang veel tunduvalt läinud aasta seis, kuid aasta teisel veerandil ilmneb tunduv langus. Viimase kümme nädala jooksul tapeti eksporttapamajades 15903 siga 22853 sea vastu läinud aasta samal ajavahemikul. Seega vähenes tapetud sigade toodang elussigade väljaveo tagajärjel ligi 30%.

NSVL-u saadeti läinud nädalal 486 siga. Kogusummas on saadetud NSVL-u juba 3680 siga. Lepingu alusel tuleb saata veel üle 2000 sea.

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Kevadine loomadetapa hooaeg hakkab jõudma lõpule. Loomi tuleb turule vähe ja hinnad näitavad tõusu. Võrreldes eelmise nädalaga tõusis sigade hind 10 sendi võrra kiloit, vasikalihahind tõusis kuni 5 snt kg-lt.

Läinud nädalal maksus rammusate pullide liha 52—55 s, keskmisil 48—52 s ja lahjadel 45—48 snt kg. Lehmade ja härjade liha maksus rammusaal 50—53 snt, keskmisil 45—49 s ja lahjadel 35—45 snt kg. Eluskaalu alusel müües tuleks nõuda rammusaist veiseist 30—32 snt, keskmisist 29—30 ja lahjadest pullidest (üle 400 kg elusk.) 28 snt, kuna lahjadest lehmadest 23—28 snt kg. Pullide (elusk. alla 400 kg) ja mullikate liha rammusaal maksus 48—50 s, keskmisil 45—48 s ja lahjadel 43—45 snt kg. Eluskaalu alusel tuleks nõuda rammusaist 30 s, keskmisist 29 s ja lahjadest 28 snt kg.

Vasikalihahind maksus 40—65 snt, eluskaaluga 35—47 snt kg.

Siseturu-lambaliha hind oli 45—60 snt,

eluskaaluga 33—38 snt kg. Hind on juhuslik ja oleneb vaid ekspordipraagi vähesusest või rohkusest, kuna maameeste poold otsene müük puudub üldse. Eksportlamaste liha hinnaks noteeriti 100—105 snt, eluskaaluga 41—46 snt fr. saatejaam. Sealihahind noteeriti kõikides sortides 70—80 snt kg, eluskaalu alusel müües 60 snt kg.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg):

	Sealiha	loomaliha	vasikalihahind	lambaliha
Tartu	65—72	25—42	28—40	40—56
Pärnu	60—65	30—40	35—48	40—45
Valga	58—65	—	—	—
Rakvere	60—65	28—45	25—35	48—52
Narva	65—76	46—70	40—50	65—70

Nahkade hinnad:

Veisenahad, toorelt 70 senti, soolatult 80 senti.

Vasikannahad kr. 4—4,50 tükk või kaalus üle 3,5 kg kr. 1,20—1,30 kg.

Lambannahad keskmiselt kr. 2,5 tükk.

Hobusenahad kr. 7—15 ühes laka ja sabaga.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunade hinnad möödunud nädalal püsisid väliturgudel üldiselt eelmise nädala tasemel. Vastavalt välituruhindadele noteeriti meie eksportmunade hinnaks Kr. 0,36, mis on võrdne eelmise nädala hinnaga. Ühes riikliku juurdemaksuga maksavad eksportõrid tootjatele vähemalt Kr. 0,45 kg, mis vastab:

50 gr raskusil munadel	22,5 snt	kümme ehk 5,4 snt	paar
55 " " "	24,5 " "	" "	4,9 " "
60 " " "	27,0 " "	" "	5,4 " "

Siseturu suurmüügi-munahinnad jäid samuti endisiks, s. o. alla 50 gr. raskuseil 21 snt.

kümme ja üle 50 gr. 26 snt kümme. Ka väikemüügil jäid munahinnad püsima enam-vähem eelmise nädala tasemele. Nii maksusid keskmise suurusega kanamunad snt paar: Tallinnas 6—9, Tartus 6—8, Pärnus 6—8, Valgas 7—8, Rakveres 7 ja Narvas 7—8.

Meie kanamunade väljavedu käesoleva aasta mais ulatus 9 032 520 tk-le möödunud aasta sama kuu 8 885 880 tk. vastu. Seega suurenes kanamunade väljavedu mais ligi 2%

võrra võrreldes eelmise aastaga. Kuna käesoleval kevadel munade tootmine oli jahedate ilmade tõttu väike, algas eksport hiljem. Selle tagajärjel oli 1. juuniks kanamunade väljavedu väiksem kui möödunud aastal. Nii eksporditi kunamune käesoleval aastal 1. juunini 9 509 160 tk möödunud aasta sama aja 12 048 840 tk vastu. Seega vähenes kanamunade väljavedu 21% võrra võrreldes eelmise aastaga.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Viimased palavad ilmad põhjustasid piima järele suurendatud nõudmist. Seetõttu tihti karjapidajad ei suuda rahuldada poodnike nõudmisi piima järele. Nõutakse rohkem, kui anda on. Kuna osas piimakauplustes makstakse II valiku rööskpiimast 8 senti liitrist (enamuses makstakse 9 snt), siis annavad piimamüüjad sinna vähem piima ja nendes kauplustes lõpeb piim päeval juba varakult otsa.

Piimahindade noteerimiskomisjon noteeris 8 skp. piimahindadeks Tallinnas möödunud nädala kohta: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10

senti, müügil piimatööstustele 9 snt liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 9 senti, müügil piimatööstustele 8 senti liiter. Nõudmine piima järgi elav.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal:

	1 valik		2. valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinn	13	11—12	11—12	10—11
Tartu	13—14	11	—	9—10
Narva	11—12	8½—9	—	6—7
Pärnu	—	10	—	9
Rakvere	12	10	—	8
Valga	—	—	—	7—8

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Möödunud nädalal näitasid teraviljahinnad maailmaturul väikest paranemist, peale Chicago, kus mai tähtaja müügil mindi üle juuli tähtajale, mis tõi endaga kaasa nisu- ja maisihindade langust. Endiselt on väljavaated nisusaakide ja toodangu kujunemiseks P. Ameerikas head, mistõttu Euroopa sisseveoturgudel valitseb loodus suuremais ostutehinguis.

Möödunud nädala kohta noteeriti tähtsamail teraviljabörsidel järgmised hinnad kr. kv kohta (sulgudes eelmise nädala noteeringud):

Rukis: Chicago 7.62 (7.61), Winnipeg 5.93 (5.89), (Hamburg (La Plata) 7.68 (7.75);

Nisu: Chicago 11.15 (12.31), Winnipeg 10.20 (9.91), Hamburg (Manitoba I) 12.58 (12.36), Liverpool 11.33 (11.13);

Maais: Chicago 8.50 (9.04).

Toodud aastate vahemikus näitavad nisu-tagavarad pidevat langust. 1. V 36 hinnati tagavaru 91 milj. kv-le, mis on madalam kuu tagasi olevast tasemest 12 milj. kv ehk 12% võrra. Praegune tagavarasolev nisukogus on samaaegselt möödunud aasta seisust väiksem 19 milj. kv. ehk 17%, kuna tagavarade kõrgseisust (1931) moodustab ta vaid 62%. Suurem tagavarade vähenemine esineb Argentiinas, kus mai algul olevad tagavarad ulatusid 2,5 milj. kv-le, moodustades vaid poole möödunud aasta samaaegselt seisust. Samuti vähenes tunduvalt ka tagavara Austraalias, kus 1. V 36 hinde alusel nisutagavarad tõusid 8,6 milj. kv-le, jäädes maha aasta tagasi olevast tase-

Väikemüügihinnad siseturul (snt kg).

	Tallinn	Tartu	Pärnu	Valga	Rakvere	Narva
rukis	18	18	—	12,5	12,5	15
nisu	22	22	—	24	20	25
oder	18	18	15	13,5	12	16
kaer	16	12	13	11	11	15
rukkijahu	20	14	16	13,5	15	15
sepijuhju	35	26	30	28	32	—

Nisutagavarade seis maailmaturul (Milj. kv.)

1/V	1/IV	1/V	1/V	1/V	1/V	1/V
1936	1936	1935	1934	1933	1932	1931
91	103	110	135	142	144	145

mest 6,2 milj. kv ehk 42% võrra. Ka Põhja-Ameerikas on silmatorkav tagavarade vähenemine, kuid viimane on suhteliselt palju väiksem kui toodud kahes eksportmaas. Nimelt

hinnati mai algul sealseid tagavaru 69 milj. kv-le aasta tagasi samaaegse 79 milj. kv vastu — vähenemine seega 10 milj. kv. ehk 13% võrra.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Lõplike andmete selgumisel on mais kartuleid veetud välja 31 484 kv. — 24 900 kv. vastu läinud aasta mais. Käesoleva aasta esimese viie kuu jooksul on kartuleid veetud välja 85 200 kv. Läinud aastal sama ajavahemikul veeti välja kõigest 45 000 kv. Seega käesoleva aasta esimeste kuude kartulite väljavedu võrreldes 1935. a. on kasvanud ligi kahekordseks.

Mais väljaveetavast kartulist läks ligi pool Inglisse, 13 000 kv. Rootsi ja 2 000 kv. Soome.

Juuni esimesel nädalal oli kartulite väljavedu väga elav. Saadeti välja umbes 6 000 kv., millest enamuse läks Rootsi. Kuid praegu on jälle Stokholmis võrdlemisi rohkesti kartuleid, mis pärast käesoleval nädalal ollakse saatmisega Rootsi tagasihoidlik.

Maal raudteejaamades on kartulite ostmine väga tagasihoidlik. Mõni üksik vagun

on toodud Tallinna, sest ladudes on veel küllat varemostatud kartuleid.

Läänerannas mõned üksikud purjeka omanikud ostavad veel kartuleid Rootsi saatmiseks.

Viru rannas — Kundas ja Mahus — oli juuni alul võrdlemisi elav kartulite laadimine. Seal ostavad Soomelahe saarte soomlased kartuleid Soome tärkliisvabrikute jaoks, makstes kv-st kr. 2,40.

Raudteejaamades enamuse väljamakstud hinnad olid kr. 2,20—2,30 kv-st.

Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 8. juunil s. a. noteeriti Börsikomitee ruumes järgmised hinnad:

1. Söögikartul raudteejaamades kr. 2,20—2,50 kv., Lääne rannas kr. 2,50—2,75 kv.

2. Tööstuskartul: tärkliisvabrikutes kr. 2,00—2,20 kv.

Tendents: nõrk.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul langesid hinnad mitmesuguste müügiartiklite juures tunduvalt.

Eriti madalale langes möödunud nädala lõpul rediste hind, millede pakkumine oli suur. Neid müüdi Tallinna turul möödunud nädala lõpul 2—3 snt kimp. Käesoleva nädala algul kõvenes pisut rediste hind, kuid siiski ei tõusnud üle 3—4 snt kimp. Tunduvalt kallimalt müüdi võiredist, mille kimbust maksti 7—8 snt. Salatist maksti 50—60 snt kg, või 100 gr. viisi müües 8—10 snt.

Võrdlemisi palju toodi turule ka värskaid kurke, milliseid müüdi 10—20 snt tk. Suuri-maid kurke saadi osta Tallinna turul juba 25 snt tk.

Porgandite pundist maksti 10—12 snt, hilkapsa peast 25—50 snt ja tomatite kg-st 3—4 kr. Tallinna turul oli müügil ka välismaalt sissetoodud tomatit, mille kvaliteet oli halvem, võrreldes kodumaisega.

Välismaalt sissetoodud tomatit müüdi 2—3 kr. kg, aga ostjaskond eelistas siiski kodumaist värsket tomatit, makstes selle kg-st enam 1—1,5 kr.

Värsked kartuli kg-st maksti Kr. 2—2,5 ja värsked sibula tükkist 2—3 snt.

Möödunud aastast ületalve hoitud sibulate hind oli endiselt kõrge — 1 kr. kg.

Tomatitaimi müüdi 5—7 snt tk ja kapsataimi 30—40 snt 100 tk.

KALATURG. — FISH MARKET.

Seninikestnud nõrga kohasaagi tõttu veeti aasta esimese viie kuu kestel koha välja tunduvalt väiksemal määral kui läinud aas-

tal samal ajal. Viimase paari nädalaga aga paranen seisund tublisti. Alates mai viimastest päevist annab meri, eriti Pärnu laht,

nii rikkalikku saaki, et kohaga on varustatud siseturud (Tallinn, Narva, Tartu, Põhja-Ida jne) ja suuremaid koguseid on saadetud välismaalegi.

Läinud nädalal veeti välja ca 65 000 kg koha, sellest Rootsi 55 000 kg, Šveitsi 8 000 kg, teisisse maisse väiksemal arvul. Piiratud turustamisvõimaluste tõttu veeti välja peamiselt I valiku koha, kuna II valik jäi eranditult siseturule.

Saagi rohkus mõjus hinnale: nädala algul maksti rannikul 30 s kg, hiljem langes hind 25 s-le kg. Et Rootsi läks ühel päeval korraga ca 40 000 kg koha, langesid ka sealsed hinnad. Rootsis müüdi meie koha suurmüügil 50—65 ööri kg. Edaspidise hinnalanguse vältimiseks asus „Värskekala Eksportöride Keskbüroo juhatus koha väljaveo piiramisele ja otsustas vedada välja laupäeval ainult 15—20 tuh. kg.

Angerjasaagid on võrdlemisi rahuldavad. Läinud nädalal veeti välja kahe taani sumplaevaga elusangerjaid ca 22 000 kg. Rannikul maksti angerjast 90—110 s. kg, eksporthind 130 s. kg.

Hauge veeti välja väikesel kogusel, sest läinud nädala haugisaagid olid kehvad.

Latikaid veeti välja ca 10 000 kg Soome ja Poola.

Teisi kalasorte veeti välja õige vähe.

Siseturg. Peale pihi valitses Tallinna kalaturul väikne tegevus, kuid nädala lõpupoole elavnes kaubandus. Müügil on rohkesti koha, I valik 50 s. kg, II valik 35—40 s. kg, angerjas 120—180 s. kg, ahvenas 15—25 s. kg, latikas 20—30 s. kg. Lõhe on vähe, ainult Narvast saadeti „hõbe-

lõhesid“, millest hind 250 s. kg. Iherusi — mereforelle — on müügil enam — 100—150 snt kg.

Räimepüük on jõudnud haripunti; 2—3 nädala pärast on suurem püügihooaeg läbi. Kevadine saagirohkus üksikül püügikohadel ja üksikül päevil on tingitud sellest, et kudemisajal liigub räimi suurte parvedena kudemispaikadesse. Tähtsamad kudemiskohad asuvad Pärnu lahes, Muhu väinas jne. Saab kalur rikkaliku saagi, siis on ta hädas selle realiseerimisega. Ühismüügikorraldus puudub täiesti, iga kalur püüab turustada oma saaki nii palju, kui suudab — sageli võisteldes hinnalandamises naaberkaluriga.

Suuremosalt läheb saak müügile vaheltkauplejate kaudu.

Tingitunu säärast olukorrast maksab räime kg rannikul 1 snt, kuna tarvitaja ei saa osta kunagi nii odavasti. Näiteks oli Narva-Jõesuu kalureil läinud nädalal rikkalik räimesaak — ca 30 000 kg, müügihind rannikul 1 s. kg. Samal päeval müüdi Narva turul räimi 5 s. kg, järgmisel päeval 5—10 s. ning reedel ja laupäeval 15 s. kg.

Tallinna kalasadama kaudu tuli läinud nädalal ca 36 000 kg räimi, kilu ja lesti. Räimest maksti kalasadamas 4—5 s. kg, laupäeval 6 s. kg. Turul müüdi neid 6—7 s. kg, laupäeval 10 s. kg, turu lõpul 12 s. kg.

Kiluhind turul 17—18 s. kg, tursad 20—25 s. kg, lestad 20—30 s. kg.

Suitsukalaturul on elav tegevus. Rohkesti müügil suitsuräimi, 5—10 s. kümme tk. kilu 4—6 s. kümme tk, suitsuangerjad 150—250 s. kg ja igasugu teisi kalasorte.

VÄLSMAA MAJANDUSTEATMEID

■ Ühing „Mitsui“ Jaapanis ostis Austraaliast 4 200 sugulammast, et paigutada neid Põhja-Ida Jaapani majapidamisesse. Ka möödunud aastal omandas sama ühing seks 1 000 lammast Austraaliast.

*

■ Praegu viibib ühe Korea katsetalu juht Austraalias, et tutvuda sealsete ja Uus-

Meremaa lambakasvatuse seisundi ja viisidega. Koreas olevat riiklikus katsetalul 1 000 corriedal-lammast, kes sealsete oludega on kohanenud suurepäraselt. Ka Mandžuurias andsid väga häid tulemusi merinõja corriedal-lamba ristumise kohaliku mongoolia-lambaga. Mongoolia lammast annab tavaliselt 1 kg väga karedat villa, mis on

kõhlik vaid valpade kudumiseks. Ristumine austraalia lambaga on tõstnud villasaagi 3,5 kg-le ja vill on märksa parema kvali-

teediga. Praegu on sääraseid ristumise teel aretatud lambaid Mandžuurias juba üle 20 000.

Majanduslääbirääkimised Berliinis. — *Economic Conference in Berlin.*

20. mail s. a. algasid Berliinis nõupidamised soome ja saksa esindajate vahel võimalikkude muudatuste tegemiseks läinud aastal sõlmitud majanduskokkuleppes. Soomlaste poolt võetakse kõne alla lisasoodustuste andmine, metsamaterjali ja valuutalubade küsimus. Kaubavahetus Saksa ja Soome vahel on viimasel ajal mitmeti vähenenud. Põllutoodete ja karjasaaduste väljavedu on

pušinud koguselt umbes endisel tasemel, kuid teiste kaupade alal on märgata suuremaid muudatusi. Saksa püüab osta peamiselt toormaterjali ja valuutalubade mitteandmisega on mitmed endised soome väljaveoartiklid saksa turult aetud välja. Soome poolt peetakse õiglasemaks, et Saksa ostaks Soomelt ka töötletud metsa ja teisi tööstustooteid.

Soome—Türgi majanduslääbirääkimised.

Economic Conference between Finland and Turkey.

Neil päevil algasid Ankaras uued majanduslääbirääkimised soome ja türgi esindajate vahel uue kaubanduslepingu sõlmimiseks. Endine leping, mis sõlmiti läinud aastal ja ei

olnud jõus enam kui 9 kuud, tõeldi teatavasti Türgi poolt üles. Viimase aja kaubavahetus oli Soomele tugevasti aktiivne.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIVA

31. mail 1936. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 135 499,36	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	704 876,51
välisraha	3 219 574,85	3. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	1 520 490,48	a) pangatähed liikvel	40 996 688,—
3. Sisevekslid: — Home Bills:		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	8 628 398,58	valitsuse	13 530 099,09
põllumajandusl.	1 656 142,87	pankade	9 401 936,42
metsatööstusl.	77 354,76	teised	2 765 650,69
4. Laenud: — Loans and Advances:	10 359 895,86	4. Muud passivad — Other Liabilities	25 737 756,20
valitsusele	—		6 109 094,17
teistele*)	9 099 818,85		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	2 984 680,77		
6. Muud aktivad — Other Assets	17 228 404,78		
	<u>78 548 364,88</u>		<u>78 548 364,88</u>

Kattevara vahetõrd jooksvate kohustustega: } 55,98%
 Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 896 849,85
 Includes Ukr. 1 896 849,85 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

LEEDU.

Leedu riigi rahandus. — *Lithuanian State Finances.*

Riigieelarve 1936. a. peale on senini veel kinnitamata ja avaldamata, mis toimub tavaliselt aasta keskel või isegi teisel poolel, mil on juba enamvähem selgunud tulude laekumised.

Tänavu esimesel veerandil saadi riigieelarve korras tulusid 56,7 milj. litti, samal ajal kulutati 62,0 milj. litti, seega ülekulutus 5,3 milj. litti. Võrreldes läinud aasta sama ajaga, suurenesid tänavu tulud 5,3 milj. litti ja kulud — 2,7 milj. litti. Tulude suurenemine tekkis suuremaist sissetulekuist korraliste tulude arvel, kulud suurenesid erakorraliste kulude arvel — riigikaitse alal ja põllumajandussaaduste hindade säilitamiseks. Tuludest suurenesid otsemaksud 5%, kaudsed maksud — 3%, lõivud — 3%, tulud riigiettevõttest — 1%; eriti suurenesid tulud riigivarandusist ja kapitalidest — 2,6 milj. litti või 75% (tänavu saadi 6,1 milj. litti, läinud aastal — 3,5 milj. litti). Riigikassast makstavast teenistustasust arvati tänavu maha riigi kasuks 5,5 milj. litti (läinud aastal 4,7 milj. liti.), s. o. 17% enam kui läinud aastal.

Üksikute tululiikide järgi saadi tänavu otse-maksudest vähem ainult maamakse 11%. Rohkem saadi kinnisvaramakse linnades 11% ja kaubandus- ning tööstusmärke — 13%. Suurenesid aktsiisimaksud jookidelt 31%, tollitulud — 6%, monopolitulud — 9%, posti-telegr.- ja telefonitulud — 2%. Tulud metsast suurenesid üle kahe korra (läinud aastal oli 2,3 milj. litti, tänavu — 4,8 milj. litti). Vähenesid tulud tubakaaktsiisimaksust — 7% ja raudteilt — 3%.

Tänavu kulutas vähem Teedeministeerium 23% ja Haridusministeerium — 7%. Teised ministeeriumid ja asutised kulutasid enam: Presidentuur — 25%, Ministrite Kabi-

net — 4%, Siseministeerium — 8%, Rahaministeerium — 15%, Põllutööministeerium — 25%, Kohtuministeerium — 4%, Välisministeerium — 14%, Kaitseministeerium — 18%, Riigikontroll — 15%. Põllutööministeeriumi erakorralised kulud olid tänavu suuremad jaanuaris ja veebruaris, võrreldes samade kuudega läinud aastal (tänavu jaanuaris kulutati 1 milj. litti, läinud aastal — 400 tuh. litti, veebruaris — 2,6 milj. litti, läinud aastal — 1,1 milj. litti, märtsis — 2,6 milj. litti, läinud aastal — 2,8 milj. litti).

Lietuvos Bankas'e kullafond, mis ulatus aasta algul 36 milj. litini, tõusis märtsi lõpul 51 milj. litini ja 15. mail oli see 53,5 milj. litti. Ka välisvaluutafond tõusis esimesel veerandil 5 milj. liti võrra, ulatudes 15 milj. litini (samal tasemel oli ka 15. mail). Nii on üldine kattesumma 68,5 milj. litti (66,1%, sellest kullas 51%).

Samuti tõusis tänavu kevadel liikveloleva paberraha summa 7 milj. liti võrra, ulatudes 107,3 milj. litini 100 milj. liti vastu aasta algul. Hiljem vähendati liikvelt umbes 4 milj. liti paberraha, nii et 15. mailis jäi liikvele 103 249 560 litti. Üldine diskonteeritud vekslite summa oli mai algul 73,7 milj. litti 91 milj. liti vastu läinud aasta lõpul. Peamiselt vähenesid krediidid pankadele ja põllumajandussaaduste ekspordile. Krediitide vähenemine pankadele näitab, et tänavu ka pangad ise hankisid endale enam raha. Krediitide vähenemine põllumajandussaaduste ekspordile on hooaja iseloomuga (linaseemnete ja osalt ka linaekspordi hooaeg on lõppenud).

Passiiva poolel vähenesid tänavu deposiidid (18 milj. litti umbes 30 milj. liti vastu läinud aastal).

Leedu väliskaubandus 1936. a. esimese 4 kuu jooksul.

Lithuanian Foreign Trade during First 4 months of 1936.

1936. a. esimese 4 kuu jooksul veeti Leedust välja mitmesuguseid kaupu 60 879 100 liti eest, sisse — 44 210 700 liti eest. Seega

on 4 kuu väliskaubandus 16 668 400 litiga aktiivne. Säärast suurt kaubabilansi aktiivsust seletatakse väljaveo suurenemisega.

Läinud aastal esimese 4 kuu jooksul veeti välja 51 milj. liti ja 1934. a. — 50 milj. liti eest. Nii tõusis tänavune väljavedu, võrreldes 1935. aastaga, 18% ja võrreldes 1934. a. 21%. Samal ajal oli tänavune sissevedu ainult 5 milj. liti võrra suurem kui 1935. a. ja 1 milj. liti võrra väiksem kui 1934. a. samal ajal.

Tähtsamaks väljaveokaupadeks olid tänavu: teravili — 11,5 milj. litti, lina ja takud — 11,3 milj. litti, lihasaadused ja rasv — 11,3 milj. litti, metsamaterjalid, vineer ja tselluloos — 6,4 milj. litti, või — 4,9 milj. litti, hobused — 3,0 milj. litti, sead — 2,9 milj. litti, ristküusemned — 2,3 milj. litti, nahad — 1,4 milj. litti, munad — 1,4 milj. lt. ja mitmesugused muud kaubad — 4,3 milj. litti.

Tähtsamad sisseveokaubad olid: tekstiiltoorained, lõngad ja niidid — 6,7 milj. litti, mitmesugune riie — 4,9 milj. litti, masinad ja aparaadid — 3,5 milj. litti, kivisüsi — 2,8 milj. litti, kunstväetised — 2,5 milj. litti, raud ja rauakaup — 2,7 milj. litti, naftasaadused — 1,5 milj. litti, mitmesugused toit- ja maitseained — 1,4 milj. litti.

Võrrelnud üksikuid väljaveokaupu läinud aasta samade kaupadega, näeme, et tänavu suurenes tunduvalt lihasaaduste, rasva, või, munade, hobuste ja lina väljavedu. Samal ajal suurenes sisseveopositsioonidest peami-

selt kunstväetiste, raua, tekstiiltoorainete, riide ja tubaka sissevedu.

1936. a. esimese 4 kuu väljaveost läks Inglise — 28,4 milj. liti väärtuses, NSVL-u 4,8 milj. lit., Läti — 2,0 milj. lit., Saksa — 0,4 milj. lit., Eestisse — 0,3 milj. lit. väärtuses.

Esimese 4 kuu sisseveost tulid: Inglise — 17,2 milj. liti väärtuses, NSVL-st — 4,6 milj. lit., Saksast — 2,1 milj. lit., Lätist — 0,7 milj. lit., Eestist — 0,2 milj. lit.

Leedu väljaveokaubad Eestisse esimese 4 kuu jooksul (Leedu andmeil):

linaseemned	108,3 tuh. lit.
veisetoornahad	61,5 "
ristküusemned (punase)	47,1 "
lina (kiud)	34,0 "
kaltsud	19,5 "
randkruvid	8,2 "
hobusetoorinahad	4,2 "
lauad	3,8 "

Leedu Eestist sissetoodud kaubad esim. 4 kuu jooksul:

puuvillane lõng	55,9 tuh. lit.
põlevkiviasfalt, -tõrv ja -gudron	32,0 "
tselluloid, galaliit ja nende aseained	31,0 "
el.-tehnikatarbed	25,7 "
mitmesugused masinad ja nende osad	23,0 "
malmtoorud	21,6 "
puuvillane riie	5,5 "
villane riie	2,7 "
plekk	2,3 "
paber	2,0 "
klaas	2,0 "

BELGIA.

Kartulite sisseveomaksu kaotamine Belgias.

Potato Import Fee Discontinued in Belgium

Korraldusega 26. V k. a. vabastati kartulite sissevedu Belgiasse kuni 30. VI 1936

sisseveoloomaksust, mis oli fr. 5.— per 100 kg.

Osaline põllumajanduslik üleskirjutus Belgias 1936. a.

Partial Agricultural Census to be taken in June in Belgium.

1936. a. juuni jooksul korraldatakse Belgias osaline Põllumajanduslik üleskirjutus. Üleskirjutuse sihiks on teha kindlaks 1935/36. a. jooksul viljakasvatuse alla võe-

tud põllumaapindala ja hobuste (vanemad kui 18 kuud) ning piimalehmade üldarvu Belgias.

Viljakasvatuse ergutamine Belgias. — Bonus Paid to Grain Growers in Belgium.

Korraldusega 11. V 1936, mis avaldati 23. mail, makstakse nisukasvatatajatele toetust

200 fr, ja rukki-, odra- ning segaviljakasvatatajale 150 fr 1935. a. külvatud ha-ilt.